

I. RÁKÓCZY GYÖRGY RENDELETE JUHÁSZATA ÜGYÉBEN.

Az itt közölt levél, melyet a fejedelem, élete utolsó évében Fábíán István gyulai udvarbírájához intézett, érdekesen tanúsítja az ő nagy gondosságát gazdaságában, mely még a juhászok hűtlen sáfarkodására is kiterjed:

Georgius Rákóczi Dei gratia Princeps Transylvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus et Sicolorum comes etc.

Egregie fidelis nobis dilecte; salutem et gratiam nostram. Miképpen adtak legyen számot az hűséged inspectiója alatt levő juhászink az juhokról, azokat mind rendre megértettük; azért mivel azokban sok ravasztságot observáltak az juhászok, hűséged is ez szerint acceptálja tőlök az megholt juhok bőreit. Az ujkeresztyén* a die 11-a mensis Novembris 1646, usque ad diem 3-tiam Januarii 1648 akar holt juhbört beadni nr. 511, kiben többet nem kell acceptálni nr. 200. az többit refundálja. Mert 1. öneki hírré kellett volna adni nyavalájukat; 2. *orvos-sággal* kellett volna éltetni; 3. oly helyen kellett volna jártatni: mételyt se vettek, rühösödtek volna; s *szörféregtől* is könnyü lött volna megőrizni, csak tartotta volna jól és jártatta volna illendő helyen. Lám nem holt Vinczen az ujkeresztyéneké, *nóha ott is szárazság járt.*

Erdélyi fejér juhokban halt meg nr. 357, azért azoktól se vegyen többet számba nr. 157.

Erdélyi fekete juhokból holt meg nr. 422, acceptáljon nr. 122.

Lapos farku juhokból holt meg nr. 174, acceptáljon nr. 50.

Konyhánkra való juh mennyi keljen el hetedszaka: vagyon konyha limitatio arról, könnyü azt abból megcomputálni, azoknak száma szerint.

Magyarországi juhokból holt el nr. 176, mivel azelőtt is elloptak volt, ebben csak 40 kell acceptálni.

Havasalföldi juhokban holt meg nr. 340, abban csak nr. 80 kell acceptálni.

A havasról lehajtott juhokban holt meg nr. 651, ebben többet nr. 151, ne acceptáljon, his rationibus:

1. Inquiráltasson, az maguké az juhászoknak holt-e?

* Azaz anabaptista.

2. Hiteles, jó lelkiismeretű emberekkel bizonyítsák meg az juhászok, hogy azok így vadnak, mert mi *az ő hitekre s oláh majorbírákra nem bízzuk, mert azoknak nem hihetünk.*

3. Rajta értük mi azelőtt is őket az lopáson.

4. Könnyű volt önekiek azt el cserélberélniek. Azt is meg kell látni *rajta-e az bélyeg az juhok szarván s egyez-e az várbeli bélyegekkel mindenben,* mert könnyű olyant nekik csináltatni.

Az fogarasi juhászok így kezdettek volt számot adni s utánnok tanáztatván, az körmökön értük hatalmas lopásokat ; meg is fizettek érte, hiszen szaporodni kellene az juhoknak, nem kevesedni.

Parancsoljuk hűségteknek, ezután reá vigyázzon ; szintén úgy *felinventáltassa az juhász juhait, kiknek egy igen mesterséges bélyegek is legyen,* hogy annál inkább hazugságok kinyilatkozthassék, *secus non facturi.* Datum in libera civitate nostra, Cassoviensi, die 22-a mensis Januarii. Anno Domini 1648. G. Rákóczy. mp.

A gróf Teleki-család marosvásárhelyi levéltárában 6949. sz. eredetiről
Közli: K. S.